

LOOTUSRINGI JUHT

ÕPILASTE ISETEGEVUSE JA KARSKUSKASVATUSTÖÖ AJAKIRI

November 1931.

Nr. 2

IV aastakäik.

VÄLJAANDJA: EESTI ÕPETAJATE LIIT.

Tegev toimetaja: P. Kochtiitsky. Toim. liige: J. Elango. Vastutav toimetaja: H. Roos.
Ilmub koolitöö kuudel, kuus numbrit õppeaastas. Maksab aastas — 50 s., üksik number — 10 s.
Toimetus ja talitus: Tallinna, Tatari 3. Telef. (2)14-63.

Enam usaldust!

Kuuleme kõikjalt: rohkem isetegevust õpilastele! Õpetaja oma jutustamise ja kõige eettegemisega taandugu tahaplaanile — õpilane teotsegu, uurigu, otsigu! Eriti lootusring tahab kohaks olla, kus peab lohkama isetegevuse taimelava. Täiesti õige. Kuid kõige selle juures ometigi kogu kooli õppe- ja kasvatus töö elavaks hingeks on õpetaja, eriti lootusringi töös, mille sihiks on kasvatus, enesekasvatus. Ja siin noor habras hing otse jäänuneb elava eeskuju, sooja osavõtu järele. Ning on õnnelikud õpilased, kes õilsama juhi leiavad oma õpetajas-kasvatajas, ja õnnistus saadab kasvataja tööd, kes õpilaste usalduse, nende soima poolehoiu võitnud.

Kuidas aga pääseme lähemale õpilastele? Tahaksin siin seekord üht koolielu avaldust mõne sõnaga puudutada, mis paljude teiste asjaolude kõrval meid ka pisut meie eesmärgile lähemale viib. Peame rohkem usaldama õpilasi, et nende enesetunnet tõsta. Mitte alati ja igalpool neid kahtlustada, et kas nad ikka seal ja seal korralikud on! Kas nad vast seda või teist ära ei löhu, kui nende hoolde jätta, või kas koguni midagi ei näppa, kui jätta asjad lukustamata. Või jälle väga sagedasti oleme hädas ja kimbatuses, kui peame mõneks ajaks klassist lahkuma, klassi üksi jätma. Kas ei hakka nad siis mürama, või ülesandeid üksteiselt ära kirjutama. Määrame siis harilikult korrapidaja oma asemikuks ja see peab klassi vaos hoidma, peab mürajate nimed üles kirjutama ja teatavaks tegema ja siis järgneb muidugi karistus. Ka see vahest aitab, enamasti aga mitte. Ometigi, kui palju kergem oleks meil, kui võiksime õpilased omapead jätta selles kindlas teadmises olles, et nad midagi ei tee, mis meile pole soovitatav. Kas on aga see olukord kunagi saavutatav? Vast siiski, kui neid pisut rohkem usal-

daksime. Järgmine juhus kooli praktikast:

Möödunud kevadel korraldasin VI kl. kontrolltesti loodusloos. Olin jõudmas sellega peaaegu lõpule, seal teatab kaasõpetaja, mind palutavat telefoni juurde. Olin kimbatuses: mis saab mu testist? Nad vaatavad selle aja sees ju kõik üksteiselt! Kaasõpetaja lubab jääda seniks klassi valvuriks, et midagi lubamatut ei sünniks.

Nüüd tunnevad aga õpilased endid haavatuna ja küsivad: „Aga kas meid siis sugugi usaldada ei või?“ Üllatusin. Olin eksinud ja nende enesetunnet haavanud. Olin enimgi püüdnud neid usaldada, seekord aga kahtlesin. Ütlesin: „Ma usaldan teid täiesti“, jätsin vastustehehe ka lauale ja lahkusime kaasõpetajaga. Ja mu usaldus ei petnud mind. Kui astusin tagasi klassi, nad istusid vaikselt oma kohtadel. Silmist vaid võisin lugeda tänu, et neid oli usaldatud, ja endist oli neil hea meel, nad olid suutnud enese üle valitseda.

lalkasin tööd, nagu polks midagi juhtunud. Oleksin olnud taktitu ja rikkunud üleva meeoleolu, kui oleksin küsinud, et kas vast siiski keegi ei vaadanud naabrilt või vastustehehelt.

Oleks vist ekslik, kui meie klassist ajutiselt lahkudes, teeksime umbes järgmisi korraldusi: „Kes on korrapidaja? Ah sina, sa vaata, et keegi ei müra. Ja kes mürab ja rahu rikub, nende nimed märgi ja tee mulle teatavaks.“ Enamasti on siis see õnnetu korrapidaja ikka korrapidamisega hädas, sest ainult tema on tehtud vastutavaks klassi korra eest, kogu klass aga mitte.

Olen kõnelenud neil puhkudel umbes järgmiselt: „Pea natukeseks ajaks teid üksi jätma. Mis te arvate, kas suudate selle aja igauks vaikselt oma tööd jatkata?“ Enamus ikka lubab kohe. Mõnes üksikus kaheldakse. Pööran siis ka nende

poole ja saan ka neilt lubaduse. Lõpuks kinnitan, et usaldan neid selles, mis nad lubanud.

Olen nü saavutanud ikka häid tagajärgi, nü väikeste kui ka vanemate õpilaste juures. Ja kui ka mõni õpilane korda tahab rikkuda, siis surub selle püüded maha

nüüd juba kogu klass, mitte üks korrapidaja.

Nii õpilasi ühes ja teises asjas usaldades, neis kasvab suurem lugupidamine ja usaldus meie vastu, ja nad püüavad juba ise hoida, et miski seda head ja usaldavat vahetada ei rikuks. J. Kranfeldt.

Õpilaskoondised möödunud kooliaastal.

(Kokkuvõtte registreerimiskaardist 1930-31.)

Läinud kevadel saatis E. Ö. L. karskus-kasvatustoimkond registreerimiskaardi kõigile alg- ja täienduskoolidele, et saada ülevaadet lootusringide j. t. õpilaskoondiste tegevusest ning karskus-kasvatustööst möödunud kooliaastal.

Kahjuks tuli saadetud ankeedist täidetult tagasi väike osa, 20 prots. koolide üldarvust. Kuigi ankeedi täitmine oli võimaluseni lihtsustatud, pidas suur enamik koole seda tööd omale raskeks...

Saadud ankeedi kokkuvõttest toome siin olulisema.

Lootusringide teotes ankeedi täitnud 239 koolis kokku 147, seega 61,5 prots. kooles. Liikmeid oli neis ringes 5321, seega keskmiselt 36 liiget ringis. Neist lootusringest oli asutatud: 1931 a. — 27 (lootusringide kevadpäeval — 14), 1930 — 18, 1929 — 13, 1928 — 16, teised — varem. Asutamisel oli 4 ringi.

Teistest õpilaskoondistest teotes:

karskus-noorsoo ringe	—	2,
õpilasühinguid karskus-sektsiooniga	—	2,
E. N. P. R. koolikoondisi	—	34,
Noor-Kotkaste rühmi	—	14,
Skoutide rühmi	—	2,
noorte-ühinguid	—	1,
üldorganisatsioone	—	1,
klassi-koondisi	—	2,
kirjandusringid	—	1,
põllumajandusringid	—	1,
vabatöö-toimkondi	—	2,
lugemisingid	—	3,
kooperatiive	—	3.

Töö õpilaskoondistes, peale üldiste töökoosolekute vastavate referaatidega, oli küllalt mitmekesine. Järgnevas ülevaates on märgitud koolide arv, kus mainitud töö toimus.

Mitmesuguste ettekannete õhtuid oli: pidusid (30), kirjanduse-õhtuid (3), loenguid (4), ühiseid lastevanemate koosviibimisi (3), filmi- (2) ja valguspiltide- (7) õhtuid, muu-

sika-mängu õhtuid (1), huviõhtuid (4), lugemisõhtuid (2) ja teeõhtuid (1).

On korraldatud: õppereise (6), asutatud raamatukogusid (2), tellitud ajakirju (2), moodustatud lugemislaudu (1), oma ajakirjule (18) lisaks olid seinalehed (1) ja lõiked ajakirjust (1).

Erielistest tööharudest on märgitud: aiatöö ja aiatöö-võistlused (4), puukool (1), käsitöö (1), raamatupidamine (1), joonistuse — ilukirja — graafika võistlused (3), omavahelised võistluskirjatööd (2), ümbruse kaunistamine ja korraldamine (2), kohalike muistendite kogumine (1), lindude ja loomade eest hoolitsimine (4), tervishoiu kursused (2) ja tervishoid üldse. On soetatud omal jõul mängu (1), tegeletud spordiga (6) ja mängudega (3), korraldatud suusaretki (1). Kirjavahetuses oldi kodu- (3) ja välismaa- (6) koolidega. Valmistati ligemistele rõõmu aitamise (3) ja kingituste (1) kaudu, mis oma valmistatud. Endiste õpilastega on püütud kontakti hoida (1).

Koostati kodukord ja võeti tarvitusele lootusringlaste töövihud ühes koolis.

Võistluskirjutustest on enamik koole osa võtnud.

Kooperatiivid teotsid mõnegi ringi juures, neist oli ühel läbikäik Kr. 600.—, teisel — kr. 486.—.

Kohati toimub töö ka suvel.

Takistustest töö on märgitud valdavalt enamuses ümbruse ja kodude halb mõju, sala ja avalikkude alkoholi müügi-kohtade lähedus, kodu-õlu; siis veel ruumide kitsikus ja sellest olenevad raskused, õpilaste noorus, kaugus, halvad teed, aja puudus töö rohkusel, eriti sel õppeaastal koondatud töö mõjul.

Teistest takistustest oleks eriti nimetada: juhtivate jõudude puudus (3), „õpetajate enamuse eitav suhtumine“ (1), „osa õpetajaid joob kõvasti“ (1), „õpetajad ei poolda ka just soojalt“ (1), iga aastane või tihtine õpetajate vahetus (3).

Siis veel: kirjanduse ja juhtnõõride puudumine, aineiline kitsikus, sektantlik liikumine, killunemine ringide rohkuse tõttu, õpilaste oma algatuse ja hea tahte puudumine, kindla seisukoha (kellel?) puudumine, „kandvate ideede „vesisus““, haigused.

Ringide tööd üldse peab takistavaks koolitööle üks kool.

Mingisuguseid erilisi takistusi tööks ei leia 20 kooli.

Soove avaldatud edaspidise töö korraldamise mõttes: liita õpilasorganisatsioonid seksioonide alusel (3), avaldada rohkem juhtnõõre ja materjali „Lootusringi Juhis“ ja mujal (10), vastavat kirjandust (9) ja näidendeid (2) soetada, saata tihedamini („kordki aastas“) väliskõnelejaid (9), laenata valguspilte, tabeleid, aparate (4), selgitada ajakirjanduses täisealistele (1) ja karskusasja üldiselt elustada (1). Edasi tehtakse näha alaealistele alkoholi-müügi keeldu, karskeid õpetajaid, ametlikke karskustunde, raadio ettekandeid õpilastele koolitöö ajal, õpilaste kirjatööde avaldamist ajakirjas, juhiseid — kuidas töötada väikeste-ga (I—III kl.), j. m.

Lootusringide kevadpüha soovitab pida-da ühel ajal üldise karskuspühaga üks kool.

Üldise märkuse n a oleks nimetada ühe kooli põhjendus ringi puudumisel (1) — „kõik õpilased vajavad kasvatust.“ (Ring ongi kõigi õpilaste kasvatamiseks kasutatav!). Teine kool rõhutab eriti laialt (samuti ringi puudumise põhjenduseks), et

„kool omas kõiksuses“, lapsed olevat alati karsked jne. Sellele viimasele vastuväi-tena olgu, muu seas, toodud teise kooli andmed: „... Juba väikestele lastele pakutakse, ning kui see ei taha aine kibeduse — mõruduse — pärast võtta, püütakse meelitamise viisil: „Kuidas s'ust mees kasvab, kui sa ei õpi viina võtma; muidu läbi ei saa, kui ei katsu pudelit“, ja teiste sarnaste meelitustega...“

Vastuseks mõnele sooviavaldusele võiks kõige pealt tähendada, et õpilaskoondiste liitumine seksioonilise töö mõttes oleneb kohtadelt ja röömustaval viisil ongi nähteid, eriti lootusringide ja E. N. P. R. koolikoondiste liitumises, aga ka teisi ringe on ümbermuudetud lootusringideks või selle seksioonideks. Üldiselt on tervitatav üldise kasvatamise ja karske elunõude alusel koolis ja õpetajate juhtimisel teotsevate ringide liitumine üheks elujõulisemaks.

Nagu ikka, püüame sellegi ankeedi sooviavaldusi nii palju täita, kui see meie võimuses, olgu üldise töö juhtimises või „Lootusringi Juhis“ toimetamises. Muidugi ei jäta ka ringid üksteiselt eeskuju võtmata nende tegevuse laiendamises; eriti tahaks soovitada tihedamat kontakti lastevanematega ja endiste õpilastega. Samuti — saata ülevaateid tehtud tööst j. m. avaldamiseks „Lootusringi Juhis.“

Üldised vastused kaaskirjale, peale üksikute kirjalikult vastatute, avaldame alamal.

Vastuseks registreerimiskaardi kaaskirjale.

Peale üksikasjaliste küsimuste, mis kirjaga vastasime, teatame üldise vastusena:

Juuru, Jäneda, Jõune, Kaarma-Suurvala, Keeni, Kärda, Laguja, Narva l. VII, Norrby, Obinitsa, Parila, Passlepa, Radamaa, Randvere, Taikse, Vedu, Voose ja Zerdjanka algkoolile: informatsioon-materjali koondisena saatsime kõigile koolidele kevadel brošüüri „Õpilaste isetegevus kasvatustöös“; kirjanduse kohta toome ülevaateid „Lootusringi Juhis“ (I aastakäik lõppenud, II ja III a. k. veel saada, hind 50 senti). Kõigisse koolidesse on omal ajal saadetud raamatud: „Päikese poole“ (2.50) ja „Rahva Lootus“ (2.50); lootusringi normaal-põhikiri ja rinnamärgi kandmise kodukord on avaldatud saadetud brošüüris, kuna erilise kodukorra iga kool olude kohaselt koostab, (kooli palume

saata meile tutvumiseks ja avaldamiseks nende poolt koostatud kodukordil); juhised lootusringi ellukutsumiseks leiduvad saadetud brošüüris, samuti ka teated liikmekaardi kohta (värvilises trükkis, hind 2 senti), mis tellimisel kohe saadame (järelmaksuga või hinda postmarkides ette saates).

Karula, Tuudi, Vastse-Roosa ja Võnnu algkoolile saatis N. P. R. juhised (brošüüri) E. Noorte Punase Risti koolikoondiste tööks, ühes registreerimiskaardiga. Selle kaardi täitmisel ja N. P. Ristile saatmisel saadetakse kõrk mur materjal N. P. R. poolt tasuta. Mingisuguseid erilisi tingimusi lootusringidel N. P. Ristiga ühinemiseks ei ole, kui see kaart täita, võttes seega organisatsioonile nimeks „N. algkooli lootusring ja E. N. P. R. koolikoondis“ ja soovikorral veel eriline nimj; juhatus, rakendusraamatud jmn. jäävad endised, ühised.

Loomakaitse tähtsus koolides.

A. MALING, Eesti loomakaitseliidu asjaajaja.

Juba üle saja aasta pühitseb kultuuriline maailm iga aasta 4. oktoobril loomakaitsepäeva. Neljandat aastat tehakse seda ka meil, õhutades armastust ja kaitset looduse vastu.

Tähtsat osa kasvatuses suure ülesandes etendab lapsi kõiki elavat loodust, iseäranis loomi, armastama õpetamine. Selle õhutamiseks on tekkinud ülemaailmik liikumine, mida tuntakse loomakaitse nime all.

Loomakaitse liikumine on alguse saanud maades, kus leidsid aset mitmesugused toored loomade võitluse etendused, nagu kukkede ja koerte võitlused, lõvide ja karude avalikud sõõtmised elusate loomadega, härja ja koera võitlused j. n. e., mis alla kriipsutab tolaegse inimese sadistlikke tundeid.

Kaastundlikumad ja arusaajamad inimesed panid aga tähele, et sarnased etendused mõjuvad halvasti inimeste moraalile, kutsudes inimestes esile väimlise tooreneemise.

Sarnaste nähete tõkestamiseks organiseerisid loomasõbrad ja jõudsid niikaugele, et tähendatud etendused seadusega keelati ja maades, kus selleni veel jõutud ei ole, püütakse seda saavutada.

Selgelt paistab silma vahe rahvaste iseloomude vahel: kus käiakse loomadega ümber toorelt ja armutult ning igasugused loomade võitlused kõditavad lõbustavalt inimeste tundeid, seal on rahvas toores ja ka omavahel inimesed tarvitavad vägivalda; kus aga igasugused loomapiinami-

sed keelatud, seal on rahvas inimlikum ka inimeste suhtes.

Meil ei peeta küll loomade võistlusi, kuid siiski väga paljudel puudub arusaamine ka sellest, et loomi ei või mõttetult ja asjata piinata. Sagedasti võib ajalehtedest leida, kus hobusemees oma hobuse, kes ei jõudnud vedada ülejõu käivat koormat, peksis surmuks, või keegi oma vihamehele kättemaksu hoos surmas ehk vigastas selle looma j. n. e.

Ei ole vist kellelgi teada aluseid, mis oleks lubanud inimestel talitada loomadega oma tujude järele, kuid selge on kõigile, et loomade kasu inimkonnale on määratu suur ja ei ole isegi ettekujutatav inimene ilma loomade abita.

Mispärast peavad inimesed siis oma tähtsamaid abilisi ja seltsilisi asjata vaevara ja piinama?

Selle vajatust ongi tarvis just õpetajatel lastele selgitada ja ühtlasi kasvatada neis inimlikke tundeid. Lapsed, keda õpetatakse loomi armastama, vaatavad lugupidamisega kogu loodusele ja saades täiskasvanuks hoiavad alal samad tunded.

Mõjuvam abinõu on siin õpetajate eeskujuga, kui nad ise loomi hästi kohtlevad, neile kaitset ja abi annavad. Kuid ka inimestele kahjulikkude loomade suhtes ei võiks eitavale seisukohale asuda.

Lastesse istutatud inimlikud tunded suurel määral hoiavad ära kõlbluse langemise ja ühes sellega väheneksid tunduvalt igasugused kuritööd.

Lootusringid — meie seltskondlise arengu orasepõld.

Juba küllastub õhk sügisniiskusest*). Uduvab ja sajab. Puude okstele ripneb esimene sügiskuld, et sealt varsti langeda alla ja saada põrmuks, nagu kaob kogu selle ilma hiilgus ja ilu. Pea undavad sügistuules vaid raagusoksad, nagu kurdaks need läinud aegade ilu, igatseks tagasi lopsakaid lehti ja õrnu õisi.

See lootus ei olegi nii asjatu! Juba kannavadki need tuules vinguvad raagusoksad endal palju pungi, mille puhkedes

saavad tõsiasiadeks kõik praegu igatsetud ilusad lehed ja õied.

Kuid veel palju elujõulisema, palju suurema kontrastina selles sügise suremise ja hävinemise pildis seisab lopsakalt lokkav orasepõld. Mida tumedamaks tõmbuvad sügistormid, mida suurem on looduses salaja sammuva surma saak, seda elujõulisem on lokkav orasepõld — kogu rahva tuleviku leiva... ja elu lootus.

Ja mitte ainult petlik väline ilu! Eil Selles orase tüves on juba valmis kasvunud terve rida kõrresõlmi, isegi viljalaja pea omab juba teatud kontuurid. Kuigi

*) Kuigi vahepeal sügisest talve saamas, avaldame selle töö, mis ruumi puudusel oktoobri numbrist pidi jääma välja. Toimetus.

nüüd tulevad veel raskemad ajad, paugub pakane, jäätub maa, puistatakse kõigele sellele veel paks, paks kord külma lund, mis kaotab veel viimasegi jälje äsja lokkanud orasepõllust, — elu ärkab tuleval kevadel ikkagi uuesti. Hea lootus ei nurju!

*

Elame üle raskeid aegu. Vaevalt vaikus suurem sõdade möll. Veelgi valutavad need haavad. Juba algas raske majandusline kriis. Elu nõuab uusi norme ja vorme. Kui sagedasti ei kuuldu ka kaebusi seltskonna kõlbla ja vaimlise elu langusest. Süüdistatakse eriti noorsugu ideaalide puuduses, tuimuses, lodevuses jne.

See tihti on valesti nähtud, valesti hinnatud, valesti süüdistatud. Ei ole siin koht, ei jatku ka ruumi, vägagi kardan, et puudub ka vajaline oskus tõetruult näidata neid võimsaid tiivalööke, millega meie noorsugu edukalt tõuseb kõrgete kaunide ideaalide poole. Kellel silmad on näha, see näeb seda näitamatagi. Tahaksin siinkohal öelda vaid üht: koolid, kus edukalt töötavad lootusringid, väärivad juba üksinda sellepärast praegusaja kooli nime.

Missugustes mälestustes ei toonitata seda suurt tähtsust, mis oli omal ajal noorte salajastel koosolekutel, kus sagedasti muud

ei suudetud ära teha, kui veenduda vaid selles, et asja eest ei võidelda mitte üksinda, ja saada ning anda vajalisi teateid sellest, millest avalikult ei tohtinud kõnelda.

Nüüd on organiseerimistöö noorte organisatsioonides avalik ja vaba, kust võetakse siis alus ja andmed, et noorsugu ei ole elujõuline ja teguvõimas?!

Lootusringid on lokkav orasepõld. Ta on elujõuline sellele vaatamata, et vana-nevas põlves ilmestuvad saabuva sügise nähted. Kindel on, et noor, kes viljakalt teotseb lootusringis, omab siin vajalised kogemused hiljem teotseda mõnes hariduslikus või kutselises organisatsioonis. Kes innuga ja asjasse iseseisvalt süvenedes käsitleb mõnd võistluskirjutuse ehk huviõhtu päevakorra küsimust, veel palju suurema eduga võib ja oskab ka käsitleda vajalisi küsimusi pärastises seltskondlikes töös.

Asudes uuel kooliaastal lootusringides tööle jääb soovida noortele rohkem julgust ja enesealgatust, vanematele, eriti aga õpetajatele, rohkem tähelepanu ja arusaamist. Lootusringide töös valmib tulevane elurõõmus riigikodanik ja teovõimas seltskonna inimene!

E. R.

Töö õpilaskoondistes. Rakendusraamatud lootusringis.

Lootusringis, nagu igas teises õpilaskoondises, on vajalikud rakendusraamatud, mis lihtsamal kujul täidavad sama ülesannet, kui vastav raamatute pidamine seltsides. Nende raamatute pidamine arendab õpilaste võimet alal, mis hilisemas elus igale vajalik. On soovitatav raamatud, mis võimalik, õpilaste eneste poolt koostada (kõita ja lineerida vastavate lahtrite kohaselt).

Sarnastest rakendusraamatutest oleks nimetada: liikmete registreerimise raamat, päevaraamat, lauajuhend, kassaraamat, kviitungiraamat, tõendavate dokumentide ja kirjavahetuse kaustad.

Peatume siin veidi liikmete registreerimise raamatu juures, mille kohta koolide poolt küsimisi olnud.

Raamat selleks on soovitatav võtta suurem, et jatkuks mitmeks aastaks ruumi uute liikmete juurde kirjutamiseks. Peale selle peaks see raamat olema iluköites ja vähemalt eesleht värviliselt ja maitsekalt ilustatud; paber ilma joonteta ja parem. Raamatu esimesele lehele kirjutatakse ilukirjaliselt lootusringi põhikiri. Liikmed kirjutavad oma nimed raamatusse lootusringi astumise järjekorras. Lahkumisel lootusringist tehakse nime järele vastav märkus, mis pärast igale liikmele mõni rida ruumi tuleb jätta (ühtlaste vahedena).

Peale ilustuse ja põhikirjateksti lõppu tulevad lehed käsitsi lineerida, kasutades järgmist vormi:

Järje №	Liikmeks astumise aasta, kuu ja päev	N i m i	Sündimise aeg	Märkused

Teised rakendusraamatud võivad olla lihtsustatud kujul üldiselt tarvitusel oleva vormi järele. Päevaraamat on ühtlasi pro-

tokolliraamat, harilikult lineeritud. Vanemad õpilased võivad puulõikena valmistada omale ringi nimega stambid ja pitsati.

Raamatuid karskus-kasvatuse alalt.

Vastuseks mitmele koolile, kes karskus-kasvatussisulist kirjandust küsivad, avaldame müügil olevate raamatute nimestiku.

*Eesti Õpetajate Liidu kirjanduslaos
(Tallinn, Tatari 3):*

	Hind	Kr.
„Lootusringi Juht“ II aastak. (1929/30)	0.50	
„Lootusringi Juht“ III aastak. (1930/31)	0.50	
Kochitsky, P. — Joovastusained ja ma- janduselu	0.15	
Kochitsky, P. — Kuidas olla terve ja tubli? II trükk	0.15	
Kochitsky, P. — Võitlus elu tervenda- miseks	0.15	
Kochitsky, P. — Õpilaste isetegevus kasvatustöös	0.15	

*Eesti Karskusliidu kirjanduslaos
(Tartu, Jakobi 8):*

	Hind	Kr.
Aulanko, H. A. — Tubak ja tema kahju	0.25	
Elango, Jul. — Päikese poole	2.50	
Elango, Jul. — Rahva lootus	2.50	

	Hind	Kr.
Elango, Aleks. — Noorusjõud I. Kogu- teos	2.—	
Elango, Aleks. — Noorusjõud II.	2.—	
Elango, Aleks. — Noorusjõud III.	1.—	
Elisto, Elm. — Karskusõude põhjendus	0.25	
Hansson, R. — Suurem kurja juur.	0.50	
Helenius-Seppälä, Matti — Karskusasja algmed	0.50	
Koppel, H. prof. dr. med. — Kas võib lastele anda alkoholi?	0.15	
Krahe, A. — Tegelik enesekasvatus	0.25	
Laja, Gustav — „Terviseks!“	0.50	
Ploompuu-Vesterinen, L. — Hoidke pe- rekonna kodukollet alkoholi eest	0.10	
Reima, Vilho — Enesekasvatuse alged	0.30	
Sossi, A. mag. chem. — Jookide valmis- tamine kodusel teel	1.50	
Speek, P. A. dr. — Alkoholi keeld Põhja- Ameerika Ühendriikides	0.50	
Suomela, Kl. U. — Karskus ja sportvõime	0.75	
Oro, Julius — Täismehed. Näidend	0.50	
Saar, H. — Kergats. Näidend kõitmata kõidetud	0.25	0.50

Lindude farm.

Üks looduse sõber, kes palju reisinud, jutustas kurva mälestuse oma Brasiilia reisilt.

Elasin ühes keset metsi asuvas vöö-
rastemajas. Oma puhketundidel käisin tihti
jalutamas, kuid lahkusin alati kodust ühes
ja samas sihis, ikka suuremasse metsa sü-
gavusse. Mind meelitas sinna imeilus lin-
dude laul, mis kostis ühest metsamaja-
kesest. Olin seal käinud paljusid kordi, kuid
ikkagi võisin kuulata seal tunde. Mitme-
suugused ornad linnu viisid olid segatud
sellesse laulu. Erinevana kuuldus aga siiski
üks hääl, see nagu pidutses, kaebas ja
palus. Hetkeks vaikis üksik hääl, kuid al-
gas uuesti ja laul kuuldus igatsevamana
kui varem. Metsamajake vaikis vaevalt
tunniks enne hommiku puna, siis segune-
sid jälle tuhanded häälid laulu...

Ühel õhtul küsisid lahked kaaselanikud,
miks ma ainult ühes sihis jalutama lähen,
mujal on ju ilusamaid kohti, ilusaid ja
laialdasi vaateid kõrgeilt mägedelt.

Vastasin, et mind köidab eriti just lin-

dude majake, sest ma pole kunagi varem
sellist seletamatut ilu lindude laulus kuul-
nud ja see võtab mult igasuguse isu uusi
kohti otsida. Taham seda endist jälle lei-
da ja imestada.

Tekkis vaikus, mis näis piinlikuks ku-
junevat. Selle kaffestas aga lahke maja-
peremees ja rääkis kurvalt, et selles metsa-
majas hoitakse väikeseid kolibriisid ja muid
kallihinnalisi laululinde. Neid ei toideta
seal kunagi, vaid laulavad senikaua kuni
surevad. Üks kord nädalas käib nende
peremees surnud linde välja võtmas, et
saata neid näljast kuivetuina kauplustesse
müügile kübara eheteks. Ja hääl, mis kõi-
ge kütkestavamalt kõlas, oli ühe linnu
surmaelne kaebus, see oli igatsev hüüd
toidu järele...

Hiljem ei võinud ma kunagi enam sa-
mas sihis kodust lahkuda.

Ajakirjast „Das Tier-
Magazin“ 1930 vabalt

Magda K.

Linnukesed ootavad...

Talv tuleb... Juba ammu lahkusid meie suvised sõbrad — rändlinnud. Ühed Vahe-mere rannikuil, teised Aafrika palmide vi-lus leiavad nad oma toidu, mis siin lõppes, laulavad seal oma laulu — kuni jälle kord, kevade tulekuga, meil seda jätkata.

Jäid aga meile lahutamata sõbrad — talvitajad linnud. Külmast kohevil sul-i korjavad nad juhuslikku toitu, mida ähvardab kohe katta lumi. Neid ei jäta meie abita, on ju meil oma soojas kodus kül-lalt võimalusi neile toitu leida!

Kuivanud leivaraasukesed, viljaterad ühes haganatega rehe alt või aidast — laudast, heinaseemned (pebred) laudilt põh-kude alt, mitmesuguseid seemneid (umb-rohud, päevalilled, kanep j. m.), soola-mata liha ja rasva jätteid — tänuga võ-tavad nad selle vastu, rõõmsaks läheb meel neil, külmgi ei ole raske, kui pugu-keses toitu neil.

Ruttu siis korda söögimajakesed lindu-dele!

Selleks väike lauake, mis võiks mõõttelt olla 50×20 sm. ja millele äärte ümber 5 sm. kõrgune liist, et terad maha ei lan-geks. Lauake kinnitada oma kõrgusele maast, kas puu või selleks löödud vaia külge. Et aga lumi toitu ei kataks, selleks õhukestest laudadest katus, mis oleks eest ja otsadelt tugevasti üle äärte, olles eest umbes 15 sm. kõrguses, otsejoones liistu äärelt, kuna tagumisel küljel võib ühineda liistuga. Et lindudele söögikohta meeldi-vamaks ja varjulisemaks muuta, võib ka-tuse ja majakese ümbruse kuuse, männi või kadaka oksadega katta, jättes vaba ligipääsu lindudele ja toitja silmale.

On lumi maad katnud, võib ka sööt-misega alata. Linnud leiavad varsti söögi koha ja küllastavad seda kuni kevadeni, tuues kaasa uusi külalisi kaugemalt.

On hea võimalus siis ka linnukeste elu tundma õppida ja sellest „Lootusringi Ju-hilegi“ kirjutada!

P. K.

Savala algkooli lr. „KOIT“ Viru-Maidla 1930/31. õp. a. Ringihooldaja R. Valter.

**KOOLID JA ÕPILASKOONDISSED,
TELLIGE KOHE „Kuidas saan õnnelikuks?“ !**

Mis tehakse lootusringes.

Kasti algkoolis (Läänemaal) asutati 27. oktoobril lootusring, mille nimeks võeti „Koidukiir“. Ringi astus esialgu 40 õpilast IV—VI klassist (umb. 70 prots. õpilasist), kuna III klassi õpilaste vastuvõtt avatakse hiljem. Liikmemaksu alammääraks on 5 senti, millest kehvemaid õpilasi vabastada õigus juhatusel. Juhatus valiti seitsmeliikmeline.

Töökavva võeti: oma ajakirja toimetamine, kirjavahetus kodu- ja välismaa koolidega, lugemislaud, huvialane rühmitus (näitekunst, laul, koduümbruse tundmaõppimine, loodus-

kaitse j. m.), referaat-koosolekud.

Otsustati osa võtta N. P. R. tööst.

Koolitarvete muretsemiseks asutatud kooperatiiv tunnistati lootusringi ettevõtteks. Samuti ühisteejoomine, mis kõigile õpilastele võimaldatakse.

Ühenduse pidamiseks klassidega valisid klassid oma esindajad.

Elva algkooli lootusring „Võilleja“ on saatnud toimetusele tutvumiseks oma ajaloo — „Aegade raamatu“. Sellest huvitavast raamatust toome ülevaate järgmises numbris.

Koolide ajakirjad.

„TUNGAL“ 1931. a. nr. 1. Narva-Jõesuu Eesti algkooli E. N. P. R. koolikoondise ajakiri, šapirogr. (ühevärv.), 16 lk.

Sisust: Lugejaile, Pilveke, Meri suviööl, Lumihelbed, Rändur teel, Laupäeva õhtu, Kodumaale, Öö, Linajuus; nalju, joonistusi.

Vahetamiseks saadetud 7 eksemplari ajakirja on edasi saadetud järgmistele koolidele:

Kasti algkooli lr. ja NPR kk. „Koidukiir“, Märjamaa;

Kavastu as. algkooli lr. „Vikerla“, Kavastu;

Lusti algkooli lr. „Nooruskoit“, Antsla.

Massu algkooli lr. ja NPR kk., Kõmsi.

Oru algkooli lr., Tuhala;

Saduküla algkooli lr. „Etu“, Jõgeva;

Taikse algkooli lr. „Koit“, Türi kaudu.

Ajakirju vahetada

soovivad:

Kasti algkooli lr. „Koidukiir“, Märjamaa.

Luunja algkooli lr. „Täht“, Luunja.

Kirjavahetust

teiste algkoolidega soovivad:

1. Kunda-Malla algkooli lootusringlased, aadr. Kunda.

3. Päärdu 6-kl. algkool, Päärdu.

2. Luunja algkooli lr. „Täht“, Luunja.

4. Salmiku 6-kl. algkooli lr. „Vikerlased“, Mälara.

Kroonika.

EESTI KARSKUSLIIT

pühitses hiljuti oma tegevuse 25-aastast kestvust. Sel puhul ilmus illustreeritud ülevaade „Eesti Karskusliit 1906—1931“, 72 lk.

RAHVAMAJADF SEADUSEGA,

mis läinud kevadel Riigikogu poolt vastu võeti, on piir pandud avalikkudele prassimistele seltsimajades, alkoholi müük ja tarvita-

ESPERANTO-ÕPETAMISE

korraldamise ja vastavate õpetajate ettevalmistamise alal töötab Haagis Rahvusvaheline Ce-instituut, mille ajnuesindajaks Eestis on hr. Johannes Jaanisto, Tartu, Kastani 125—1. Hr. Jaanistolt saab igasuguseid teateid ning selgitusi kõigis küsimusis Ce-õppeviisiliste esperantokursuste korraldamise kohta.

Teatavasti korraldas E. Opetajate Liit Haridus- ja Sotsiaalministeeriumi toetusel k. a. suvel Tartus õppeviisi autori juhtimisel esperantokursuse, mis rohkelt osavõttu leidis.